

Smaafolk kunde blive Medlemmer af Institutionen og faa Stemmeret paa Generalforsamlingen, som vælger Repræsentantskabet, der igen vælger Direktionen. Paa den Maade have vi faaet oprettet en Bank i Horsens. Vi have naturligvis ikke oprettet denne Institution, fordi vi Aktionærer agtede at tjene videre derved, da vi kun have Aktier for nogle faa Hundrede Kroner, vi have selvfølgelig kun oprettet den, for at Overskuddet maatte komme den paagældende Egn til gode, men jeg skal tillade mig at oplyse det høje Ting om, at denne Bank vilde for faa Aar siden kunne have givet 25 pCt. til sine Aktionærer. Vi toge naturligvis ikke disse 25 pCt., men kun 6—7 pCt., og det andet lagde vi hen til Reservefonden, og det ere vi blevne ved med. Jeg nævner kun dette for at vise, hvad det vil sige, hvis københavnske Pengeinstitutter fik Lov til at regere ude omkring i Provinserne. De ville kunne tænke Dem, hvilke uhyre Summer de vilde være i Stand til at tage ud af Befolkningens Lommer, og derfor siger jeg, at paa den Maade, som der er gaaet frem i 1901, og som der er fortsat i 1902, kan det ikke blive ved at gaa, vi maa i alt Fald have en anden Ordning paa den Sag, og naar den ærede Ordfører sagde, at alle eller i hvert Fald det store Flertal i Finansudvalget ønsker, at man siger nej til Begunstigelser, har den ærede Ordfører vist Ret, men skal jeg være med til for mit Vedkommende at sige nej, maa det virkelig være med Hensyntagen til de faktiske Forhold. Den ærede Ordfører nikker, jeg maa altsaa antage, at han er enig med mig om det. Det tvivlede jeg for øvrigt ikke paa, at han var, for det kan dog ikke nytte, at vi nu, efter at vi siden 1880 have fortsat med at oprette ny Banker, saa at vi have faaet henvend 60 Banker oprettede, uden videre lukke af og sige, at de, der hidtil have faaet Begunstigelse, skulle beholde den, men at der ingen ny maa komme til, og at naar de 10 Aar ere forløbne, staar det i Ministeriets Magt at sige nej til dem alle sammen, som det vil, for saa kunde det nemt ende med, at vi kom i Klørne paa de københavnske Pengefirmaer, og det var noget af det uheldigste, der kunde ske. Derfor har jeg tilladt mig at bede mine Kolleger i Finansudvalget, om vi ikke maatte faa et Samraad med den ærede Minister angaaende dette Spørgsmaal.

Vi have haft et Samraad, og den ærede Ordfører har nu for det høje Ting

udviklet, hvorledes denne Sag fra Halvtredserne til Dato har udviklet sig formelt, og inde i Udvalget forhandlede vi lidt med Ministeren. Vi ønskede imidlertid at rejse Spørgsmaalet her i Salen, da det er saa stor en Sag, som det i Virkeligheden er. Den Bank, der, som sagt, har givet Anledning til det, er Fyns Landmandsbank, der blev oprettet ved en Generalforsamling den 26. September 1902. Naturligvis ere de ogsaa ovre i Odense lykssaliggjorte med Filialer af de store københavnske Banker, og de samme Motiver, der have været til at rejse vor Bank ovre i Horsens og andre Steder, har der ogsaa været til at rejse Banken i Odense. Undersøger man nu, hvem der er Medlemmer af Repræsentantskabet i denne Bank, ser man, at der er en enkelt Hermand iblandt, ellers er det dels større dels mindre Gaardmænd uden for Odense, og saa en Del Købstadmænd ligesom ovre i Horsens og vist mange Steder. Derfor vil jeg slutte mine Bemærkninger — jeg kan gøre det saa meget kortere efter den historiske Udvikling, den ærede Ordfører har givet — med at anmode den ærede Minister om, at vi maa faa dette Spørgsmaal paa en eller anden Maade taget op. Som det lader til, at det skal gaa, kan det efter min Mening ikke blive ved. Vi kunne ikke have det paa den Maade, at nogle faa Begunstigelser, medens andre ikke kunne faa det. Vi maa i alt Fald, eftersom Samfundsudviklingen er gaaet i de sidste 20 Aar, have lavet det saaledes, at Landboerne med deres Andelsforetagender ere i Stand til selv at have deres Pengeinstitutter, de kunne henvende sig til, og som de ere nødte til at henvende sig til. Der slaa Sparekasserne ikke til, for Sparekasserne ere indrettede paa en helt anden Maade. De ere indrettede paa at give Prioritetslaan, Laan mod Obligationer eller Kautionslaan, men ingen af dem er indrettet paa at drive Bankforretninger i den Forstand, som Landboerne nu paa mange Omraader, som jeg har nævnt, ere nødte til at benytte sig af. Derfor vil jeg henstille til den højtærede Minister — jeg forlanger ikke udførligt Svar i Dag — at han giver os i Lovgivningsmagten Anledning til at tage dette store finansielle Spørgsmaal op og faa det ordnet saaledes, at ikke Storkapitalisterne i København skulle komme til at dominere Provinserne ogsaa. De dominere nok her i København, vi ønske ikke, at Jyderne ogsaa skulle komme ind under dette Herredømme. Jeg vil haabe, at den ærede